

Les 18 de korte klank van de klinkers de lange en korte (klinker)klanken horen

Luister naar deze alfabetklanken van de klinkers: a e i o u.

En bij de klinker y naar zijn lange klinkerklank: i .

Welke van die alfabetklanken hoor jij in jouw voornaam?

En in jouw achternaam?

Of heeft jouw naam geen lange klanken?

Dat kan namelijk best.

We praten immers ook met zogenaamde '**korte klanken**' en dan hoor je **ah-**, **eh-**, **ih-**, **oh-**, of **uh** in je naam, of in andere woorden.

Net als bij 'lange klank' zegt 'korte klank' niets over de tijd die het je kost om de klank uit te spreken.

Als je een niet-Nederlandse naam hebt, hoor je wellicht daarin geen duidelijke korte of lange klanken. Dat is ook prima.

Andere talen hebben namelijk vaak andere klanken.

Je wil(t) vast weten hoe het komt, dat we die korte klinkerklanken niet alleen kunnen horen, maar ook kunnen zien in een woord als we dat woord lezen.

Dat vertellen we je in Les 24.

Laten we de alfabetklank, de lange klank dus, en daarna de korte klank van een klinker eens uitspreken en dan goed het verschil te horen:

		lang	kort
bij de	a	a	ah
bij de	o	o	oh
bij de	i	i	ih
bij de	u	u	uh *
bij de	y als klinker	i	ih-klank van de y

Al die klinkers hebben dus maar 1 korte klank.

Maar **de e heeft 2 korte klanken:**

		lang	kort
bij de	e	e	uh *
en ook		e	eh

Waarom is onze e een bijzondere klinker?

Het is de enige klinker met niet 1 maar 2 korte klanken:
de uh-klank en de eh-klank.

Zag je dat er telkens een sterretje staat bij de uh-klank?

Dat is om je heel goed te laten zien dat de uh-klank op 2 manieren kan worden geschreven.

Met de u, maar ook met de e.

We moeten je dus gaan vertellen, je gaan uitleggen, wanneer je de e gebruikt en wanneer de u.

Dat doen we om te beginnen in Les 25.

Wat hoor je in de volgende woorden?

Bij een lange klinkerklank doe je je handen hoog boven de tafel.

Bij een korte klinkerklank doe je je handen laag boven de tafel.

Daar gaan we, langere namen spreken we eerst langzaam uit:

Bas, No ra Nora, Ot to Otto, Fat ma Fatma, I ri na Irina,
An ton Anton, The o Theo, Yil diz Yildiz, Ky ra Kyra, Win ta
Winta, Hu go Hugo, Lut, Rut ger Rutger, A mi na ta Aminata.

Doe hetzelfde met namen van kinderen uit je klas, of met woorden die jullie bedenken.

Hoe voelt voor jou het verschil tussen de klanken ah en a?

Tussen o en oh, enzovoort?

Als je een plaatje, of een vorm of een stemming of een kleur bij die klanken zou verzinnen, vertel daar dan over.

Tekeningen over een klank maken is helemaal leuk.